

CENTRUM USŁUG EWALUACYJNYCH

FUNDACJA ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ

PODLASKIE CENTRUM

Szanowni Państwo,

Obecnie coraz więcej instytucji publicznych i prywatnych sięga po środki z Unii Europejskiej. Liczba realizowanych projektów z roku na rok wzrasta. Poprawne ich wdrażanie wymaga monitoringu oraz bieżącej ewaluacji. Proces ten dotyczy zarówno zarządzania Funduszami Strukturalnymi Unii Europejskiej (określony poprzez regulacyjne ramy wdrażania), jak i wszystkich programów krajowych. Podstawą wzrostu znaczenia ewaluacji jest podnoszenie jakości i skuteczności programów publicznych przez dostarczenie kryteriów, metod i środków służących ocenie racjonalności podjętych działań. Jednocześnie ewaluacja daje odpowiedź na pytanie, czy realizowany program/projekt na danym obszarze rzeczywiście wpływa na rozwiązywanie występujących problemów.

Odpowiadając na wzrastające zapotrzebowanie, w ramach Podlaskiego Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej z dniem 1 kwietnia 2009 r. powołano **Centrum Usług Ewaluacyjnych**, które powstało z połączenia sił zespołu Podlaskiego Centrum FRDL, firmy ewaluacyjnej Bartosz Uljasz oraz specjalistów zajmujących się tematyką ewaluacji. Dodatkowo ściśle współpracujemy z Centrum Usług Ewaluacyjnych funkcjonującym przy Ośrodku Samorządu Lokalnego Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie oraz ewaluatorami FRDL w całym kraju.

Centrum Usług Ewaluacyjnych oferuje działania m.in. z zakresu:

1. *Ewaluacji wstępnej (Ex ante evaluation)* – badania typowo diagnostyczne prowadzone przed rozpoczęciem realizacji programu/projektu, których celem jest przygotowanie i uzasadnienie potrzeby realizacji programu/projektu,
2. *Ewaluacji śródkresowej (Mid-term evaluation)* - badania prowadzone są w połowie trwania programu/projektu. W ich trakcie dokonywana jest ocena dotychczasowego sposobu realizacji programu, identyfikacja jego początkowych efektów oraz zaproponowanie ewentualnych korekt,

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

3. *Ewaluacji ciągłej - bieżącej (On-going evaluation)* – może przybrać postać badania punktowego lub składać się z szeregu badań. Jej celem jest analiza problemów, które pojawiają się w trakcie realizacji programu/projektu oraz wskazanie konkretnych rozwiązań,
4. *Ewaluacji końcowej (Ex post evaluation)* – badania prowadzone są po zakończeniu programu/projektu. Służą one m.in. ocenie rezultatów i długookresowych efektów oddziaływania programu/projektu. Stanowi podstawę do oceny potrzeby realizacji podobnych działań w przyszłości,
5. *Szkolenia z zakresu ewaluacji dla osób/podmiotów, które zaczynają przygodę z ewaluacją oraz chcą pogłębić swoją wiedzę w tym zakresie.*

Najczęściej stosowane kryteria ewaluacyjne w trakcie prowadzonych badań to:

- *TRAFNOŚĆ* – Bada adekwatność celów i zastosowanych działań w projekcie, w odniesieniu do problemów występujących na danym terytorium,
- *EFEKTYWNOŚĆ* – Bada stosunek poniesionych nakładów do ustalonych wyników i rezultatów (tj. zasobów finansowych, ludzkich i poniesionego czasu),
- *SKUTECZNOŚĆ* – Bada stopień realizacji zakładanych celów, skuteczność przeprowadzonych działań, zaangażowanie instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na osiągnięte efekty,
- *ODDZIAŁYWANIE* – Bada związek pomiędzy celem projektu, a celami ogólnymi programu. Określa stopień, w jakim korzyści odniesione przez beneficjentów ostatecznych miały wpływ na większą liczbę ludzi w danym sektorze, regionie lub całym kraju,
- *UŻYTECZNOŚĆ* - Powyższe kryterium nazywane jest w literaturze przedmiotu „zwierciadlanym odbiciem kryterium trafności”. Weryfikuje celowość udzielonego w ramach projektu wsparcia w odniesieniu do opinii beneficjentów ostatecznych dotyczących otrzymanego wsparcia,
- *TRWAŁOŚĆ* – Bada ciągłość osiągniętych w ramach programu/projektu efektów w perspektywie średnio i długookresowej.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Rodzaj i liczba kryteriów ewaluacyjnych zależy od potrzeb zamawiającego, który przy wyborze powinien wziąć pod uwagę moment rozpoczęcia badania oraz ilość przekazanych na nie środków.

Każde badanie prowadzone przez Centrum Usług Ewaluacyjnych składa się z czterech etapów:

1. *STRUKTURALIZACJA* – Na tym etapie następuje sprecyzowanie pytań badawczych, odnośnie kryteriów i wskaźników oceny programu/projektu, wybór narzędzi oraz szczegółowe zaplanowanie pracy.

W zależności od rodzaju wybranej przez zamawiającego ewaluacji, na każdym z etapów stosowane są inne metody i narzędzia badawcze. Dobór narzędzi zależy od przedmiotu analizy oraz tematyki programu/projektu. Jednakże należy podkreślić, iż przy wyborze narzędzi stosowana jest metoda triangulacji – tzn. użycia kilku metod do badania tego samego zjawiska.

Umożliwia to przedstawienie bardziej obiektywnego obrazu i weryfikację różnych punktów widzenia,

2. *OBSERWACJA* – W jej trakcie zbierane są, niezbędne do przeprowadzenia analizy dane,

3. *ANALIZA I OCENA* – W jej trakcie dokonywana jest analiza i interpretacja zebranych danych, a w konsekwencji ostateczna ocena programu/projektu i jego efektów,

4. *PRZYGOTOWANIE RAPORTU KOŃCOWEGO*.

Powstałą w wyniku przeprowadzonej ewaluacji ocenę programu/projektu cechuje przejrzystość, bezstronność i obiektywność. Oparta jest na wynikach przeprowadzonych badań, pochodzących z wiarygodnych danych, które poddawane są szczegółowej analizie w trakcie procesu ewaluacyjnego.

Centrum Usług Ewaluacyjnych jest w stanie realizować ewaluację wszystkimi dostępnymi narzędziami używanymi w metodologii nauk społecznych.

Ewaluacja realizowana jest za pomocą triangulacji metodologicznej, która polega na zbieraniu informacji z różnych źródeł, różnymi metodami i technikami badawczymi. Dzięki tej metodzie możliwe jest uzyskanie obiektywnej oceny badanej problematyki.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Ewaluacja czerpie dane z dwóch źródeł:

- 1) *dane wtórne* – istniejące dane statystyczne,
- 2) *dane pierwotne* – dane zbierane za pomocą narzędzi zarówno ilościowych, jak i jakościowych.

W przypadku danych pierwotnych wykorzystywane są statystyki takich instytucji, jak Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzkie Urzędy Pracy oraz innych urzędów publicznych, prywatnych oraz non-profit prowadzących badania i generujących dane statystyczne. Jednocześnie poddaje się również analizie strategiczne dokumenty związane z daną problematyką.

W przypadku danych wtórnych realizowane są badania następującymi technikami:

1. Badania jakościowe:

- Zogniskowany Wywiad Grupowy,
- Indywidualny Wywiad Swobodny,

2. Badania ilościowe:

- Kwestionariusz Ankiety,
- Kwestionariusz Wywiadu,
- Ankieta pocztowa,
- Ankieta Audytoryjna.

Koszt badania ewaluacyjnego uzależniony jest od kilku czynników, tj.:

- 1) użytych narzędzi badawczych,
- 2) ilości analizowanych danych (w przypadku danych wtórnych),
- 3) ilości i obszerności analizowanych dokumentów (w przypadku danych wtórnych),
- 4) wielkości próby,
- 5) czasu trwania ewaluacji,
- 6) obszaru geograficznego badania ewaluacyjnego,
- 7) użytych kryteriów ewaluacji.

Każdorazowo cena jest indywidualnie negocjowana, w zależności od ww. czynników.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Doświadczenie Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w zakresie monitoringu i ewaluacji:

1. Ewaluacja projektu „Centrum Rozwoju Lokalnego – Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Białymstoku”, finansowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości ze środków Pomocy Technicznej SPO PZL, w ramach Działania 3.2, Schemat B,

- 2142 BO (1200 BO – szkolenia, 301 BO – doradztwo, 189 BO – spotkania animacyjne, 452 BO – seminaria „Dobre Praktyki”,
- badanie ankietowe przeprowadzane z chwilą rozpoczęcia udziału w szkoleniu, doradztwie i z chwilą jego zakończenia. Dodatkowo ankietowane były spotkania animacyjne oraz seminaria „Dobre Praktyki”,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 lutego 2007r. do 31 lipca 2008r.

2. Ewaluacja projektu „Centrum Rozwoju Lokalnego – EFS na Podlasiu”, finansowanego ze środków PHARE 2003 – Promocja Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich, Komponent 2 „Rozwój lokalnego partnerstwa na rzecz rynku pracy oraz wsparcie projektów finansowanych przez EFS”,

- 1260 BO (941 BO – szkolenia, 223 BO – doradztwo, 96 BO – spotkania animacyjne),
- badanie ankietowe przeprowadzane z chwilą rozpoczęcia udziału w szkoleniu, doradztwie i z chwilą jego zakończenia. Dodatkowo ankietowane były spotkania animacyjne,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 listopada 2005r. do 30 września 2006r.

3. Ewaluacja projektu „Pomysł na biznes – wsparcie na starcie”, finansowanego ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 2.5 Promocja przedsiębiorczości,

- 60 BO + 7 trenerów,
- badania ankietowe (ankieta wstępna, uczestnika, trenera/wykładowcy, doradztwa, podsumowująca) przeprowadzone z BO oraz trenerami/wykładowcami. Dodatkowo zastosowano analizę dokumentów powstałych w wyniku realizacji programu (badanie danych zastanych). Został również sporządzony raport ewaluacyjny,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 stycznia 2007r. do 30 listopada 2007r.,

4. Ewaluacja projektu „Wsparcie na starcie”, finansowanego ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 2.5 Promocja Przedsiębiorczości,

- 60 BO + 8 trenerów,
- badania ankietowe (ankieta wstępna, uczestnika, trenera/wykładowcy, doradztwa, podsumowująca) przeprowadzone z BO oraz trenerami/wykładowcami. Dodatkowo zastosowano analizę dokumentów powstałych w wyniku realizacji programu (badanie danych zastanych). Został również sporządzony raport ewaluacyjny,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 października 2005r. do 30 listopada 2006r.,

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

5. Ewaluacja projektu „Powrót do przyszłości”, finansowanego ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, Priorytet I – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, Działanie 1.5 Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka,

- 20 BO + 9 trenerów,
- badania ankietowe przeprowadzone z BO z chwilą rozpoczęcia udziału w szkoleniu i z chwilą jego zakończenia oraz z trenerami/wykładowcami. Dodatkowo został sporządzony raport ewaluacyjny,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 stycznia 2007r. do 31 stycznia 2008r.

6. Ewaluacja projektu „Odnaleźć siebie”, finansowanego ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich, Priorytet I – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, Działanie 1.5 Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka,

- 20 BO + 6 trenerów,
- badania ankietowe przeprowadzone z BO z chwilą rozpoczęcia udziału w szkoleniu i z chwilą jego zakończenia oraz z trenerami/wykładowcami. Dodatkowo w okresie trzech miesięcy po zakończeniu realizacji projektu została przeprowadzona ewaluacja konkluzyjna, badająca aktywność zawodową BO oraz ich abstynencję od alkoholu i narkotyków. Na koniec został sporządzony raport ewaluacyjny,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 września 2005r. do 31 października 2006r.

7. Ewaluacja projektu „Ewaluacja programów i projektów społecznych” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 1.1 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich.

- 30 BO + 6 trenerów,
- badania ankietowe przeprowadzone z BO z chwilą rozpoczęcia udziału w szkoleniu i z chwilą jego zakończenia oraz z trenerami/wykładowcami. Dodatkowo został sporządzony raport ewaluacyjny,
- ewaluacja przeprowadzona została w terminie – od 1 lutego 2007r. do 30 grudnia 2007r.

8. Ewaluacja Zasad Współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi,

- 80 przebadanych NGO, 8 rad powiatowych, 11 pracowników Urzędu Marszałkowskiego,
- badanie ankietowe z użyciem narzędzia internetowego webankieta.pl, wywiady z urzędnikami oraz przedstawicielami NGO, badanie danych zastanych, analiza dokumentów Urzędu Marszałkowskiego,
- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego została przeprowadzona w terminie od 1 stycznia 2009r. do 23 lutego 2009r.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Ewaluacja zlecona w ramach Priorytetu IX

9. Ewaluacja projektu *"I TY POTRAFISZ - wyrównywanie szans edukacyjnych w Gminie Barczewo"*, w ramach działania 9.1.2, Szkoła Podstawowa NR 1,

- 331 BO,
- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,
- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Miasta Barczewo, jest realizowana w terminie od 1 stycznia 2009r. do 31 sierpnia 2009r.

10. Ewaluacja projektu *"Edukacja przedszkolaka priorytetem każdego Polaka"*, w ramach działania 9.1.1, nowy punkt przedszkolny w Bażynach,

- 10 BO (3 – 5 lat),
- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, zostanie przeprowadzona analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,
- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Miejskiego w Ornece, zostanie przeprowadzona w terminie od 1 września 2009r. do 31 sierpnia 2010r.

11. Ewaluacja projektu *"Okno na świat"*, w ramach działania 9.1.2, SP Nr 1 w Starławkach Wielkich,

- 41 BO (3 – 5 lat),
- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,
- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Ryn, jest realizowana w terminie od 1 stycznia 2009r. do 31 sierpnia 2010r.

12. Ewaluacja projektu *„Język obcy twoją szansą"*, w ramach działania 9.1.2, Uczniowie z powiatu olsztyńskiego i Miasta Olsztyn,

- 168 BO,
- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,
- ewaluacja, prowadzona na zlecenie MS Masters - Szkoła językowa i biuro tłumaczeń, jest realizowana w terminie od 1 grudnia 2008r. do 28 lutego 2010r.

13. Ewaluacja projektu *„Dajmy szansę wsi - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne w Gminie Biała Piska"*, w ramach działania 9.1.2, Publiczne Gimnazjum w Białej Piskiej, Szkoła Podstawowa w Białej Piskiej, Zespół Szkół w Drygałach, Szkoła Podstawowa w Bemowie

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Piskim, Szkoła Podstawowa w Kumielsku, Szkoła Podstawowa w Kożuchach, Szkoła Podstawowa w Skarżynie,

- 565 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, zostanie przeprowadzona analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej, zostanie przeprowadzona w terminie od 1 września 2009r. do 31 lipca 2009r.

14. Ewaluacja projektu „Ucz się - aby być”, w ramach działania 9.2, Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Lidzbarku Warmińskim, Zespół Szkół Zawodowych CKU w Orniecie, Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Lidzbarku Warmińskim, Zespół Szkół Zawodowych w Orniecie,

- 521 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Starostwa Powiatowego w Lidzbarku Warmińskim, jest realizowana w terminie od 1 stycznia 2009r. do 31 lipca 2009r.

15. Ewaluacja projektu „Droga do kariery dla potrzeb rynku pracy”, w ramach działania 9.2, Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Rozogach,

- 48 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Urzędu Gminy Rozogi, jest realizowana w terminie od 1 września 2008r. do 19 czerwca 2009r.

16. Ewaluacja projektu „Edukacja młodzieży w powiecie mrągowskim - rozwój wiedzy i umiejętności”, w ramach działania 9.2, Zespół Szkół Zawodowy w Mrągowie, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół Specjalnych w Mrągowie, Zespół Szkół Zawodowych w Rybnie, Zespół Szkół Rolniczych w Mrągowie,

- 735 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Starostwa Powiatowego w Mrągowie, jest realizowana w terminie od 1 stycznia 2009r. do 31 lipca 2009r.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

17. Ewaluacja projektu „Pewny zawód -lepszą przyszłość - podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Józefa Bema w Węgorzewie”, w ramach działania 9.2, Zespół Szkół Zawodowych im. Gen. Józefa Bema w Węgorzewie,

- 229 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Starostwa Powiatowego w Węgorzewie, jest realizowana w terminie od 5 stycznia 2009r. do 31 lipca 2010r.

18. Ewaluacja projektu „Masz szansę - wykorzystaj ją”, w ramach działania 9.2, Zespół Szkół Rolniczych w Czachówkach, Zespół Szkół Rolniczych w Nowym Mieście Lubawskim Zespół Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Nowym Mieście Lubawskim,

- 270 BO,

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim, jest realizowana w terminie od 1 stycznia 2009r. do 31 lipca 2009r.

19. Ewaluacja projektu „Mechatronika - zawód przyszłości”, w ramach działania 9.2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bartoszycach,

- 40 BO

- wywiady ankietowe w formie pisemnej oraz przy pomocy webankiety, jest przeprowadzana analiza dokumentów oraz wywiady z BO, raporty będą sporządzane w zależności od potrzeb wnioskodawców i podpisanych umów,

- ewaluacja, prowadzona na zlecenie Starostwa Powiatowego w Bartoszycach, jest realizowana w terminie od 1 sierpnia 2008r. do 15 czerwca 2009r.

20. Projekt badawczy monitoring Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami pt. „Wojewódzki Program Ochrony Dziedzictwa i Krajobrazu Kulturowego Małopolski” na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego,

- analiza danych zastanych analiza danych z kwestionariuszy ankiet, zogniskowane wywiady grupowe, sporządzony został raport ewaluacyjny,

- ewaluacja została przeprowadzona w terminie od 1 sierpnia 2006r. do 31 grudnia 2006r.

Dodatkowo Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w terminie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2008 r. była realizatorem projektu **„ABC Ewaluacji - profesjonalizacja małopolskich jednostek samorządu terytorialnego”,** w ramach Środków Przejściowych 2005, Komponentu 6 -Wzmocnienie zdolności ewaluacyjnych w sektorze publicznym.

- Metody realizacji:

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

- Przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dotyczących praktycznych metod zastosowania procedur i narzędzi ewaluacyjnych w procesie zarządzania środkami publicznymi (3 szkol. x 2 dni),
- przeprowadzenie badań dotyczących ewaluacji jako narzędzia doskonalenia metod zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego w Małopolsce - identyfikacja Dobrych Praktyk Ewaluacyjnych w Małopolsce (metoda: kwestionariusz ankiety, indywidualne wywiady pogłębione, studia przypadków),
- opracowanie publikacji zawierającej wyniki powyższych badań – pod roboczym tytułem *"Dobre Praktyki Ewaluacyjne w Małopolsce"* i jej dystrybucję do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w Małopolsce,

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie zorganizowała w 2009 roku szereg szkoleń dla pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej województwa zachodniopomorskiego oraz przeprowadziła ich ewaluację, łącznie ze sporządzeniem raportu końcowego:

1. *„Zasady stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych z uwzględnieniem realizacji zadań finansowanych ze środków Unii Europejskiej”*:

- a) 5-6.01 -14 osób
- b) 15-16.01 – 21 osób
- c) 22-23.01 – 28 osób
- d) 29-30.01 – 32 osoby

2. *„Metody pracy z klientem trudnym oraz przejawiającym zaburzenia psychiczne”*:

- a) 7-9.01 – 20 osób
- b) 12-14.01 – 23 osoby
- c) 19-21.01.- 33 osoby
- d) 26-28.01 – 36 osób
- e) 2-4.02 – 33 osoby
- f) 9-11.02 – 30 osób

3. *„Stosowanie przepisów procedury administracyjnej w zakresie zadań realizowanych przez instytucje pomocy społecznej PCPR, OPS, ROPS”*:

- a. 5-6.02 – 35 osób
- b. 12-13.02 – 34 osoby
- c. 16-17.02 – 35 osób
- d. 18-19.02 – 34 osoby

Podlaskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w terminie od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r. uczestniczyło w działaniach ewaluacyjnych ogólnopolskiego projektu *„Szkolenia ogólne i specjalistyczne dla kadr urzędów administracji samorządowej gmin wiejskich i miejsko – wiejskich”*, w ramach Priorytetu V. Dobre rządzenie, Działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej, Poddziałanie 5.2.1 Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach tego projektu przeprowadziliśmy badanie ankietowe na grupie około 100 osób, w 10 gminach wiejskich i miejsko – wiejskich woj. podlaskiego.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Dodatkowo FRDL – PC w terminie od 1 stycznia 2007 r. do 31 stycznia 2008 r. było realizatorem projektu „*Ewaluacja programów i projektów społecznych*” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 1.1 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (referencje w załączeniu).

Uczestnikami projektu byli pracownicy instytucji rynku pracy województwa podlaskiego, którzy chcieli zdobyć lub pogłębić wiedzę z zakresu ewaluacji i monitoringu projektów miękkich, w szczególności współfinansowanych ze środków EFS. Ogółem 30 BO.

Projekt był nowatorską w naszym regionie propozycją szkoleniową, której celem było kompleksowe przygotowanie grupy pracowników instytucji rynku pracy – potencjalnych projektodawców i realizatorów projektów do prowadzenia ewaluacji realizowanych przez siebie programów i projektów zgodnie z obowiązującymi w UE zasadami.

Zaproponowany cykl szkoleniowy miał na celu przygotowanie do przeprowadzenia profesjonalnej analizy i oceny trafności, jakości i efektywności realizowanych projektów przez instytucje rynku pracy województwa podlaskiego.

Projekt składał się z części teoretycznej i praktycznej.

Część teoretyczna obejmowała następujące tematy:

1. Teoretyczne i pragmatyczne pojęcia badań ewaluacyjnych,
2. Metody i techniki socjologiczne w ewaluacji,
3. Charakterystyka cyklu przygotowania ewaluacji,
4. Podstawy ewaluacji ekonomicznej, czyli dlaczego warto zastanawiać się nad ekonomią działań niekomercyjnych,
5. Metodologia badań ewaluacyjnych,
6. Monitoring projektów,
7. Ewaluacja dla rozwoju. Raportowanie i wykorzystywanie wyników.

Część praktyczna obejmowała następujące tematy:

1. Analiza danych w badaniach ewaluacyjnych. Od założeń pomiarowych do opracowania danych. Podstawowe opcje programów pakietu Office i Statistica,
2. Pierwsze kroki w analizie danych. Graficzne sposoby prezentacji wyników i tworzenie raportów,
3. Analiza statystyczna w programie Excel i pakiecie Statistica. Wprowadzenie do wielozmiennowej analizy danych. Praktyczne zastosowania technik analitycznych.

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl

Profesjonalne opracowanie strategii ewaluacyjnej, właściwy dobór narzędzi ewaluacyjnych oraz indywidualne podejście do każdego przedsięwzięcia gwarantują:

- wyspecjalizowana kadra, która obok wykształcenia socjologicznego legitymuje się wiedzą z zakresu ewaluacji zdobytą na studiach podyplomowych z tego zakresu oraz licznych szkoleniach i kursach poświęconych tematyce ewaluacji,
- doświadczenie ewaluacyjne oraz ścisła współpraca i wymiana specjalistów i osób współpracujących w sieci Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Podstawowy skład zespołu ewaluacyjnego tworzą m.in.:

- mgr Krzysztof Luty,
- mgr Tomasz Łotowski,
- mgr Maciej Tefelski,
- mgr Bartosz Uljasz,
- mgr Barbara Uljasz.

W przypadku zainteresowania prosimy o kontakt z Krzysztofem Luty – specjalistą w zakresie ewaluacji Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum: frdl-pc@frdl.bialystok.pl lub tel. 085 732 17 88, 085 749 91 58, 089 521 88 56, fax. 085 732 94 84.

Zapraszamy do współpracy!

Małgorzata Anna Szewczyk

Dyrektor Podlaskiego Centrum FRDL

KONTAKT:

Krzysztof Luty
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - Podlaskie Centrum
ul. Dojlidy Fabryczne 26, 15-555 Białystok
tel. 85 749 91 58, fax. 85 732 94 84
e-mail: frdl-pc@frdl.bialystok.pl, www.frdl.bialystok.pl